

**Vilnius
universitetas**

PROPAGANDOS APTIKIMAS IR KLASIFIKAVIMAS SOCIALINĖS MEDIJOS PRANEŠIMUOSE NAUDOJANT HIBRIDINIO GILIOJO MOKYMOSI METODUS

Doktorantė: Ieva Rizgeliene

Vadovas: prof. dr. Darius Plikynas

Mokslo kryptis: N009 Informatika

Studijų laikotarpis: 2022 – 2026 m.

Studijų metai: 2023/2024

Tyrimo objektas ir tikslas

Vilniaus
universitetas

Objektas:

- Lietuvos žiniasklaidoje publikuojami straipsniai ir su jais susijusi informacija;
- giliojo mokymosi algoritmai propagandos požymių aptikimui.

Tikslas:

Sukurti hibridinį giliojo mokymosi metodą, skirtą propagandos požymių aptikimui lietuvių kalba.

Visų studijų planas ir jo vykdymo suvestinė

Vilniaus
universitetas

Studijų metai	Dalyvavimas konferencijose				Publikacijos					
	Tarptautinėse		Nacionalinėse		Su citav.rodikliu			Be citav. Rodiklio		
	Planas	Įvykdyta	Planas	Įvykdyta	Planas	Įvykdyta	Būklė	Planas	Įvykdyta	Būklė
I (2022/2023)			1	1						
II (2023/2024)	1	2		1			Įteikta/re cenzuoja ma			
III (2024/2025)	1				1					
IV (2025/2026)	1				1					
Iš viso:	3	2	1	2	2	0				

Studijų metai	Egzaminai	
	Planas	Įvykdyta
I (2022/2023)	2	2
II (2023/2024)	2	2
III (2024/2025)		
IV (2025/2026)		
Iš viso:	4	4

Visų studijų planas ir jo vykdymo suvestinė

Vilniaus
universitetas

Egzaminai		
Planas	Įvykdyta	Būklė
Mašininis mokymas	Egzamino pavadinimas: Mašininis mokymas. Data: 2023-03-02	Išlaikytas
Informatikos ir informatikos inžinerijos tyrimo metodai ir metodika	Egzamino pavadinimas: Informatikos ir informatikos inžinerijos tyrimo metodai ir metodika Data: 2023-06-27	Išlaikytas
Fundamentalieji informatikos ir informatikos inžinerijos metodai	Egzamino pavadinimas: Fundamentalieji informatikos ir informatikos inžinerijos metodai Data: 2024-01-24	Išlaikytas
Natūralios kalbos apdorojimas	Egzamino pavadinimas: Natūralios kalbos apdorojimas. Data: 2024-06-27	Išlaikytas
Bendruosius gebėjimus stiprinančios veiklos	<ul style="list-style-type: none"> • “Kompiuterininkų dienos 2023”. Data: 2023m. rugsėjo 28-29d. • „1st UniDive training school, Chişinău, Moldova“. Data: 2024 m. liepos 8-12 d.	3,5 kredito (iš 3)

Visų studijų planas ir jo vykdymo suvestinė

Vilniaus
universitetas

Dalyvavimas konferencijose		
Skaitmeninės humanitarikos seminaras, VU, 2022-11-23. Lietuva, Vilnius	Propogandos automatinio atpažinimo mašininio mokymo metodais tyrimas ir socialinio poveikio modeliavimas. Ieva Rizgelienė, Darius Plikynas.	Seminaras
13th Data analysis Methods for Software Systems Conference, 2022 12 02. Lietuva, Druskininkai	Automated Propaganda Detection Using Deep Learning Methods: a Pilot Systematic Review Research. Ieva Rizgelienė, Darius Plikynas.	Nacionalinė
Kompiuterininkų dienos – 2023, 2023-09-28. Lietuva, Kaunas.	Propagandos, dezinformacijos ir melagingos informacijos autorių bei skleidėjų aptikimas socialiniuose tinkluose naudojant mašininio mokymosi metodus, Ieva Rizgelienė.	Nacionalinė
16th International Baltic Conference on Digital Business and Intelligent Systems (Baltic DB&IS 2024), 30 June – 3 July, 2024, Vilnius	Rizgelienė, I., Korvel, G. (2024). Comparative Analysis of Various Data Balancing Techniques for Propaganda Detection in Lithuanian News Articles. In: Lupeikienė, A., Ralyté, J., Dzemyda, G. (eds) Digital Business and Intelligent Systems. DB&IS 2024. Communications in Computer and Information Science, vol 2157. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-63543-4_15	Tarptautinė
1st UniDive training school, Chişinău, Moldova“. 2024 m. liepos 8-12 d.	Lithuanian textual corpus development for propaganda and propaganda techniques detection. Ieva Rizgelienė	Tarptautinė

Visų mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo etapai

Vilniaus
universitetas

Darbo pavadinimas	Atlikimo terminai	Pastabos
<p>1. Mokslinių tyrimų disertacijos tema apžvalga ir analizė (Lietuvoje ir užsienyje):</p> <p>1.1 Disertacijos tyrimo objekto detalizavimas.</p> <p>1.2 Gilių neuroninių tinklų mokymu grįstų metodų apžvalga kompiuterinės lingvistikos ir natūralios kalbos apdorojimo kontekste, siekiant aptikti propagandos požymius.</p> <p>1.3 Metodų apžvalgos palyginimas, apibendrinimas ir pateikimas disertacijos analitinės dalies aprašyme.</p> <p>1.4 Tyrimo tikslo suformavimas.</p>	<p>2022 m. lapkričio mėn. – 2023 m. vasario mėn.</p>	<p>Įvykdyta.</p>
<p>Mokslinio tyrimo vykdymas:</p>	<p>2023 m. kovo mėn. – 2023 m. rugsėjo mėn.</p>	<p>Įvykdyta.</p>
<p>2.1. Tyrimo metodikos sudarymas:</p> <p>2.1.1. Uždavinių, skirtų tyrimo tikslui pasiekti, suformulavimas.</p> <p>2.1.2. Tyrimo metodikos išsikeltiems uždaviniams spręsti parinkimas.</p> <p>2.1.3. Teorinio ir empirinio tyrimų suplanavimas pagal pasirinktą metodiką.</p>		

Visų mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo etapai

Vilniaus
universitetas

2.2. Teorinis tyrimas: 2.2.1. Socialinės medijos naujienų pranešimų anglų kalba duomenų repozitoriumo panaudojimo galimybių analizė skirta gilių neuroninių tinklų apmokymo ir testavimo tyrimui. 2.2.2. Ekspertinės semantinės anglišų tekstinių duomenų analizės tyrimas skirtas nustatyti propagandos tipus.	2023 m. spalio mėn. – 2024 m. vasario mėn.	Įvykdyta
2.2.3. Gilaus mokymo (pvz. BERT, GPT, LSTM bei CRM) ir semantinės analizės metodų pritaikymo galimybių analizė, skirta propagandos požymių aptikimui tekstuose ir jų klasifikavimui. 2.2.4. Propagandos reitingavimo galimybių tyrimas.	2024 m. kovo mėn. – 2024 m. rugsėjo mėn.	Vykdoma
2.3. Empirinis tyrimas: 2.3.1. Remiantis teoriniu 2.2.1. tyrimu, socialinės medijos naujienų pranešimų lietuvių kalba duomenų repozitoriumo sudarymas skirtas gilių neuroninių tinklų apmokymui ir testavimui, siekiant aptikti propagandą naujienų pranešimuose. 2.3.2. Remiantis teoriniu 2.2.2. tyrimu, lietuviškų naujienų tekstų repozitoriumo duomenų ekspertinė semantinė bei sentimentų analizė, nustatant propagandos požymius ir juos klasifikuojant.	2024 m. spalio mėn. – 2025 m. vasario mėn.	Vykdoma

Visų mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo etapai

Vilniaus
universitetas

2.3.2. Remiantis teoriniu 2.2.2. tyrimu, lietuviškų naujienų tekstų repozitoriumo duomenų ekspertinė semantinė bei sentimentų analizė, nustatant propagandos požymius ir juos klasifikuojant.		
2.3.3. Remiantis teoriniu 2.2.3. tyrimu, gilaus mokymo BERT, GPT, LSTM bei CRM ir semantinės analizės metodų pritaikymas lietuviškų tekstų propagandos požymių aptikimui tekstuose ir jų klasifikavimui. 2.3.4. Naujienų pranešimų propagandos reitingavimo metodikos sukūrimas lietuviškiems tekstams, panaudojant 2.2.4. tyrimo rezultatus.	2025 m. kovo mėn. – 2025 m. rugsėjo mėn.	Vykdoma
2.3.5. Programinio įrankio/aplikacijos sukūrimas naujienų pranešimų automatinei propagandos analizei.	2025 m. spalio mėn. – 2026 m. gruodžio mėn.	
2.4. Gautų duomenų analizė, apibendrinimas, išvadų parengimas: 2.4.1. Teorinio tyrimo apibendrinimas. 2.4.2. Empirinio tyrimo apibendrinimas. 2.4.3. Rezultatų apibendrinimas, esminių rezultatų išskyrimas bei išvadų parengimas.	2025 m. gruodžio mėn. – 2026 m. kovo mėn.	

Visų mokslinių tyrimų ir disertacijos rengimo etapai

Vilniaus
universitetas

2.4. Gautų duomenų analizė, apibendrinimas, išvadų parengimas:	2025 m. gruodžio mėn. – 2026 m. kovo mėn.	
2.4.1. Teorinio tyrimo apibendrinimas.		
2.4.2. Empirinio tyrimo apibendrinimas.		
2.4.3. Rezultatų apibendrinimas, esminių rezultatų išskyrimas bei išvadų parengimas.		
Atskirų daktaro disertacijos dalių (tyrimo metodikos, rezultatų, ginamų teiginių, išvadų ir kt.) parengimas:	2025 m. kovo mėn. – 2026 m. birželio mėn.	
1. Tikslų, uždavinių, tyrimo metodikos, ginamųjų teiginių patikslinimas.		
2. Analitinės disertacijos dalies parengimas.		
3. Teorinės disertacijos dalies parengimas.		
4. Eksperimentinės disertacijos dalies parengimas.		
5. Bendrųjų išvadų formulavimas.		
Daktaro disertacijos parengimas ir svarstymas padalinyje	2026 m. birželio mėn.	
Daktaro disertacijos gynimas	2026 m. rugsėjo mėn.	

**Vilnius
universitetas**

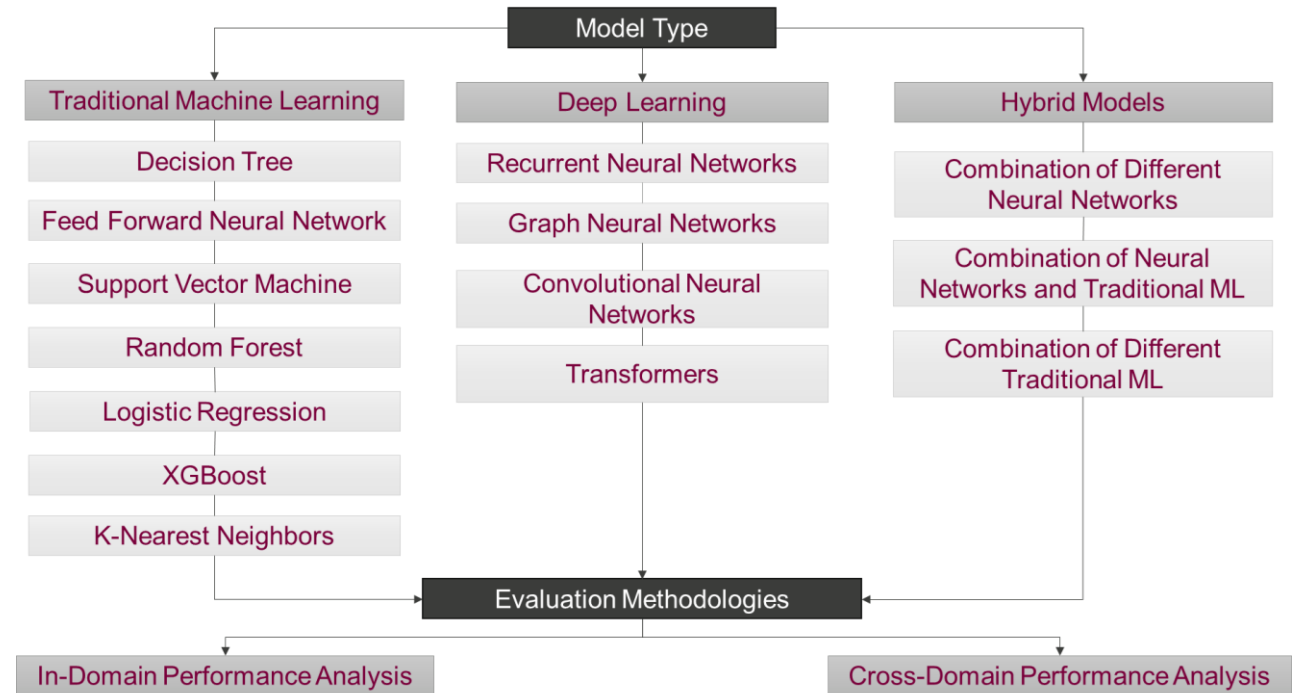

Sisteminės apžvalgos rezultatai

Sisteminės apžvalgos rezultatai (1)

Vilniaus
universitetas

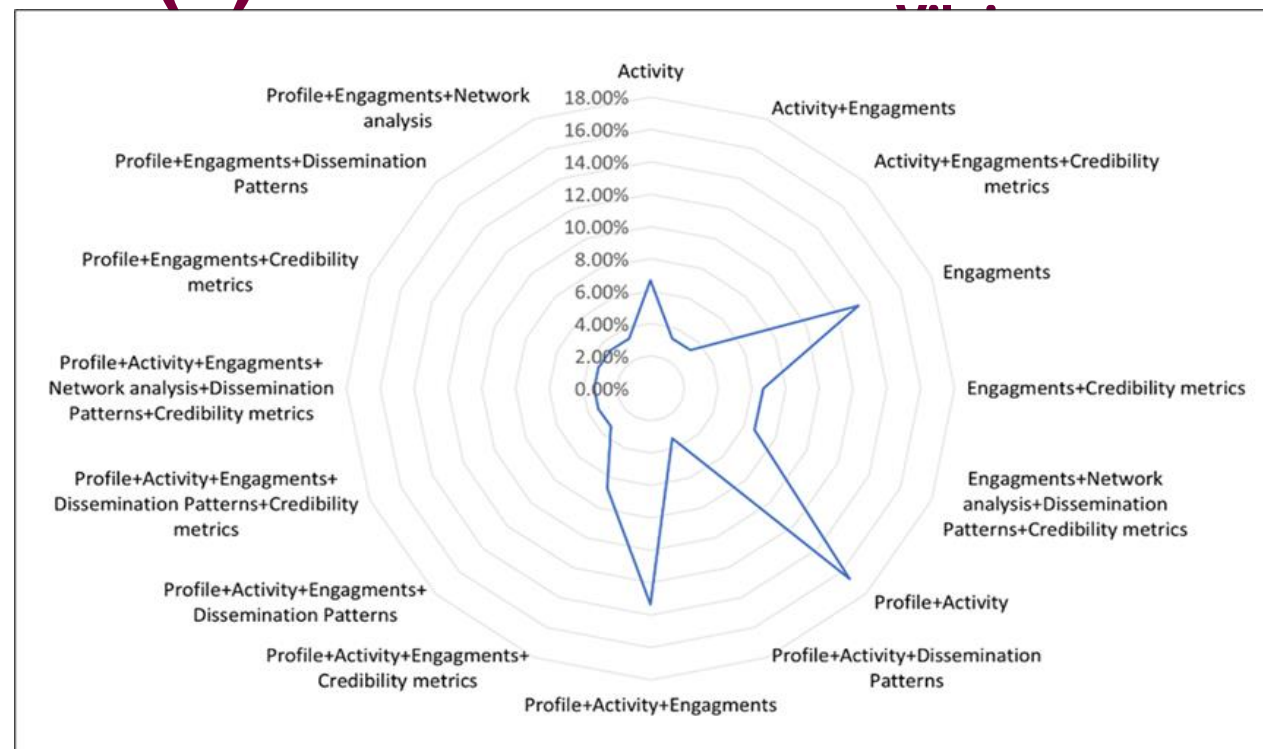
Dataset	Model	Data type	Acc	F1
FakeNewsNet	Hybrid model (CNN+LSTM)	textual content	0.99	0.99
Weibo	Hybrid (GRU+CNN)	textual content + additional information	0.921	0.92
Twitter 15	Hybrid (GRU+CNN)	textual content + additional information	0.842	0.843
Twitter 16	Hybrid (GRU+CNN)	textual content + additional information	0.863	0.859
CREDBANK	Hybrid (GNN +Traditional ML)	textual content + additional information	0.99	0.98
Kaggle	LSTM	textual content	0.99	0.99
ISOT	LSTM	textual content	1	1
PTC	FFN	textual content	0.97	0.97
Qprop	FFN	textual content	0.91	0.91
FNC-1	Hybrid model (CNN+LSTM)	textual content	0.98	0.98
Fa-KES	Hybrid model (CNN+GRU+CapsNet)	textual content	0.61	0.61
CAAprop	FFN	textual content	0.83	0.83
TSHP-17	FFN	textual content	0.98	0.98
BuzzFace	Hybrid (LSTM +CNN)	textual content + additional information	0.8	-
WELFake	Hybrid model (CNN+LSTM)	textual content	0.99	0.99
FakeNewsPrediction	Hybrid model (CNN+LSTM)	textual content	0.99	0.99
TI-CNN	LSTM	textual content	0.98	0.98
SMS Spam	LSTM	textual content	0.98	0.98
LIAR	LSTM	textual content	0.83	-
Fakeddid	LSTM	textual content	0.76	0.76

Sisteminės apžvalgos rezultatai (2)

Išskirtos penkios pagrindinės papildomų duomenų grupės, kai tekstinė informacija yra derinama su papildoma informacija:

- Vartotojų profilio duomenys.** Vartotojų profilio informacija, pvz. Vartotojo vardas, geografinė vieta, lytis ir t.t. (18 straipsnių)
- Vartotojų veiklos rodikliai.** Metrikos fiksuojančios konkrečių vartotojų veiklų dažnumą, pvz. Bendrą būsenų, mėgstamiausių įrašų, komentarų, pasidalinimų skaičių. (19 straipsnių)
- Įsitraukimo informacija.** Analizuoja skleidėjų sąveika su turiniu, apima tokius veiksmus kaip patiktukai, emocinės reakcijos, komentarai, paspaudimai ir t.t. (22 straipsniai)
- Tinklinė analizė.** Matuoja bendrus grafų rodiklius, pavyzdžiui, grafo tankį, gylį. (4 tyrimai).
- Skaidos informacija.** Nagrinėjama turinio sklaidos eiga, analizuojant, kaip informacija plinta per vartotojų sąveikas. Dažniausiai naudojama gretimumo matricos. (7 tyrimai)
- Patikimumo rodikliai.** Matuoja naudotojų patikimumą vertinant jų įsitraukimą į patikimą ir nepatikimą turinį. (10 tyrimų)

Dataset	Model	Authors and disseminators features	Accuracy	F1
FakeNewsNet (BuzzFeed)	Hybrid (Traditional ML + relationship modelling)	Engagements, Credibility metrics	0.865	0.884
FakeNewsNet (GossipCop)	Hybrid (GNN +BERT)	Activity, Engagements	0.972	0.972
FakeNewsNet (PolitiFact)	Traditional ML	Engagements, Network analysis, Dissemination patterns, Credibility metrics	0.929	0.939
Weibo	Hybrid (GRU+CNN)	Profile, Activity, Engagements, Dissemination patterns	0.921	0.92
Twitter 15	Hybrid (GRU+CNN)	Profile, Activity, Engagements, Dissemination patterns	0.842	0.843
Twitter 16	Hybrid (GRU+CNN)	Profile, Activity, Engagements, Dissemination patterns	0.863	0.859
CREDBANK	Hybrid (GNN +Traditional ML)	Profile, Activity, Engagements, Dissemination patterns, Credibility metrics	0.99	0.98
BuzzFace	Hybrid (LSTM +CNN)	Engagements	0.8	

Sisteminės apžvalgos rezultatai (3)

Estimates	Source (author's/disseminators') and content research	Only content research
Real-time detection (%)	30%	5 %
Main datasets	Datasets collected by authors, FakeNewsNet.	Kagle fake news ,FakeNewsNet , ISOT.
Main novelties	Hybrid approaches, Multi-source data analysis. Real-time detection, Explainable AI	Hybrid approaches. Ensemble methods, Adoption of contextual word embeddings. Real-time detection.
Temporal pattern for the period 2018-2024	2018-2019: Focus on traditional ML models and early hybrid models, emphasizing profile data and textual content analysis. 2020-2021: Advancements in DL techniques and hybrid models, with an emphasis on model generalizability and integrating network metrics and dissemination patterns. 2022-April 2024: Shift to practical applications and real-time detection systems, using advanced DL approaches with psycholinguistic metrics, multilingual methods, user credibility evaluation, and engagement patterns.	2018-2019: The proliferation of conventional ML models and vectorization techniques. 2020-2021: Introduction of RNN and CNN. First appearance of hybrid approaches and ensemble methods. 2022: Continued interest in hybrid approaches. 2023-2024: Further development and increased use of hybrid and ensemble approaches, incorporating advanced techniques such as transformer architectures and attention mechanisms.
Main methods used	Advanced DL models (hybrid approaches), graph-based methods, user behavior analysis, real time detection.	Hand-crafted features, static word embedding, traditional ML algorithms, hybrid approaches, and ensemble approaches.
Main limitations	Data limitations, model limitations, generalizability limitations.	

- Propagnados aptikimas realiuoju laiku (real-time detection systems) buvo dažniau aptinkamas modeliuose, kurie naudoja ne tik tekstinį turinį bet ir papildomą informaciją.
- Dažniausiai tyrėjai kaip metodo naujumą minėdavo hibridinį arba ansamblio modelio sukūrimą, duomenų naudojimą iš įvairių šaltinių, propagandos aptikimą realiuoju laiku, bei modelių paaiškinamumą.
- Pastebėta, kad 2018m. daugiausiai nagrinėti mašininio mokymosi modeliai, tačiau kiekvienais metais vis dažnėjo sudėtingesnių giliojo mokymosi modelių taikymas, tuo tarpu nuo 2023 m. fokusuojamasi ties praktinių sprendimų siūlymais.
- Dauguma tyrėjų išskyrė šiuos trūkumus: duomenų priklausomybė nuo vieno šaltinio (pvz. Twiter) ir vienos šalies (US) politinių aktualijų; modelių mažas gebėjimas adaptuotis prie sparčiai kintančios propagandos ir socialinių tinklų.

**Vilnius
universitetas**

PROPAGANDOS TEKSTYNO SUDARYMAS LIETUVIŲ KALBA

Anotavimo procesas

**Ar šis tekstas
yra
propaganda?**

- Taip
- Ne
- Propagandos citavimas
- Neįmanoma nustatyti

Jei TAIP

- Pasirenkama propagandos tema/temos

Tekstas anotuojamas, pažymint propagandos fragmentus.

Propagandos ir dezinformacijos temos

Vilniaus
universitetas

1. Pabėgėlių/migrantų krizės eskalavimas.
2. Karo Ukrainoje dezinformacija.
3. Lietuvos Respublikos šmeižimas.
4. Lietuvos ginkluotųjų pajėgų finansavimo šmeižimas.
5. Nepasitikėjimas Lietuvos institucijomis.
6. Pasitikėjimo Vakarų institucijomis mažinimas.
7. Vakarų civilizacijos pabaigos idėjos skatinimas (vertybių išsigimimas, LGT..).
8. Efektyvaus valdymo pavyzdžio (pvz. Minskas, Maskva, Pekinas) skatinimas.
9. Vašingtono hegemonijos' pabaigos teorija.
10. Naujosios pasaulio tvarkos idėjos propagavimas.
11. Litvinizmas.

Propagandos technikos

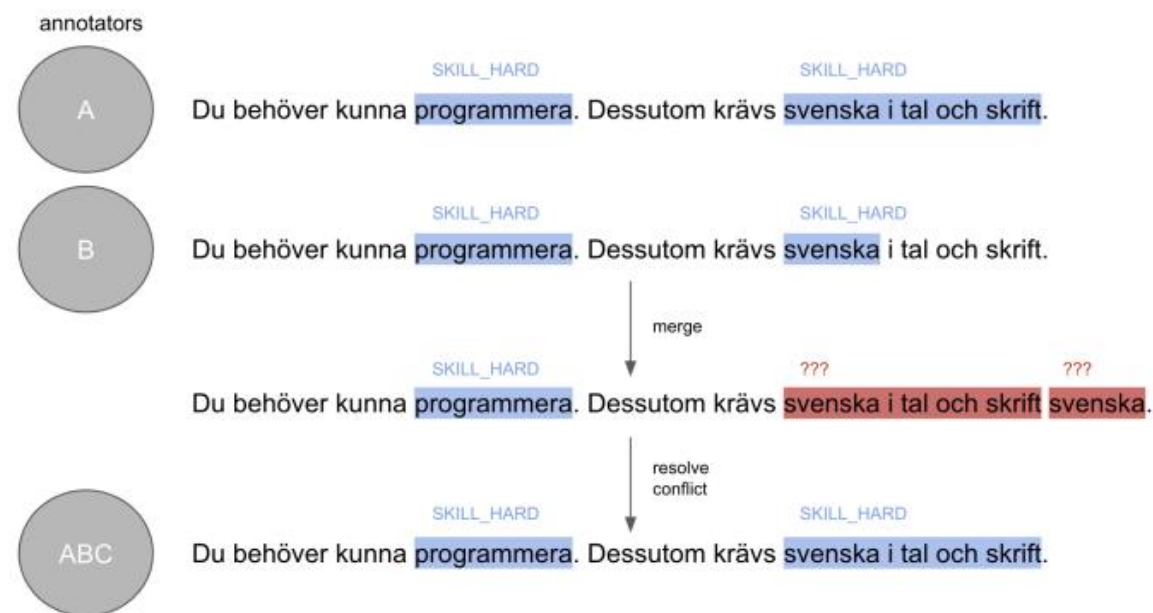
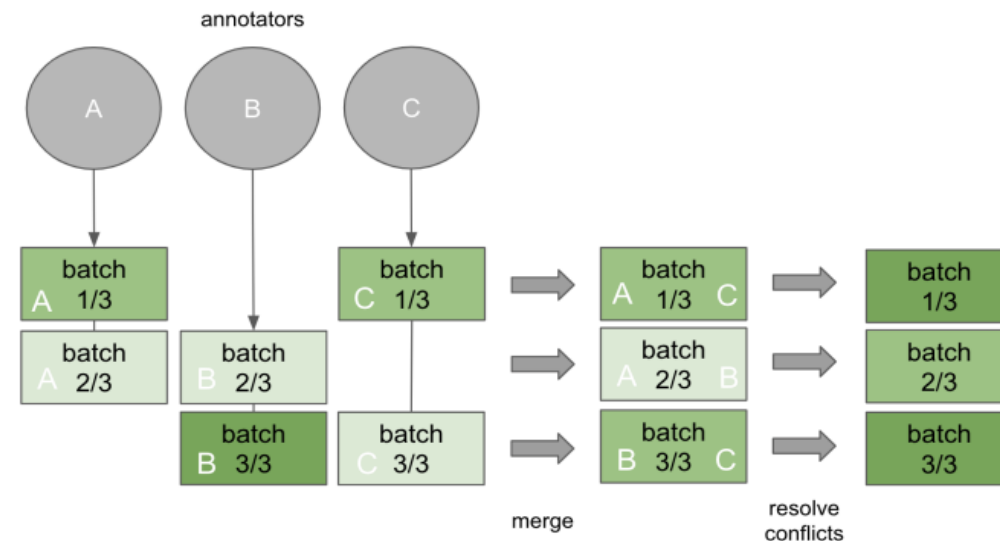
Vilniaus
universitetas

1. **Emocinė raiška** - Bandytas sukelti stiprius jausmus.
2. **Whataboutism, Red herring, Straw Men** – Išsisukinėjimas, oponento pozicijos, jo teiginių menkinimas, dėmesio nukreipimas kitur.
3. **Supaprastinimas** – Daroma prielaida, kad yra viena problemos priežastis, neanalizuojant problemos sudėtingumo.
4. **Neapibrėžtumas** - Vartojama neaiški kalba, kad auditorija žinutę galėtų interpretuoti savaip.
5. **Apeliavimas į autoritetą** - Cituojami garsūs, žinomi autoritetai, kurie remia propagandisto idėją.
6. **Mojavimas vėliava** - Pastangos pateisinti veiksma remiantis patriotiškumu.
7. **Sekimas iš paskos** - Apeliavimas į bandos jausmą bandant įtikinti auditoriją prisijungti ir imtis veiksmų.
8. **Abejojimas** - Šmeižtas, abejonės dėl kieno nors patikimumo.
9. **Reductio ad hitlerium** - Siekiama įtikinti nepritarti veiksmui, idėjai, nurodant, kad tai populiaru tarp grupių, kurių tikslinė auditorija nekenčia.
10. **Pakartojimas** - Tekste kartojama ta pati žinutė.

Kryžminio anotavimo procesas

- Tekstus anotuoja trys ekspertai.
- Ekspertai pirmiausiai suanotuoja tik žymint ar tekstai yra propaganda ar ne. Kas savaitę apie 150 tekstų.
- Tuomet atrenkama 30 propagandinių tekstų.
- Kiekvienas ekspertas anotuoja po 20 tekstų kiekvieną savaitę, taip, kad kiekvienas tekstas būtų suanotuotas dviejų ekspertų.
- Kiekvieną savaitę ekspertai susitinka poromis ir aptaria anotacijas, bei susitaria dėl galutinės teksto anotacijos.

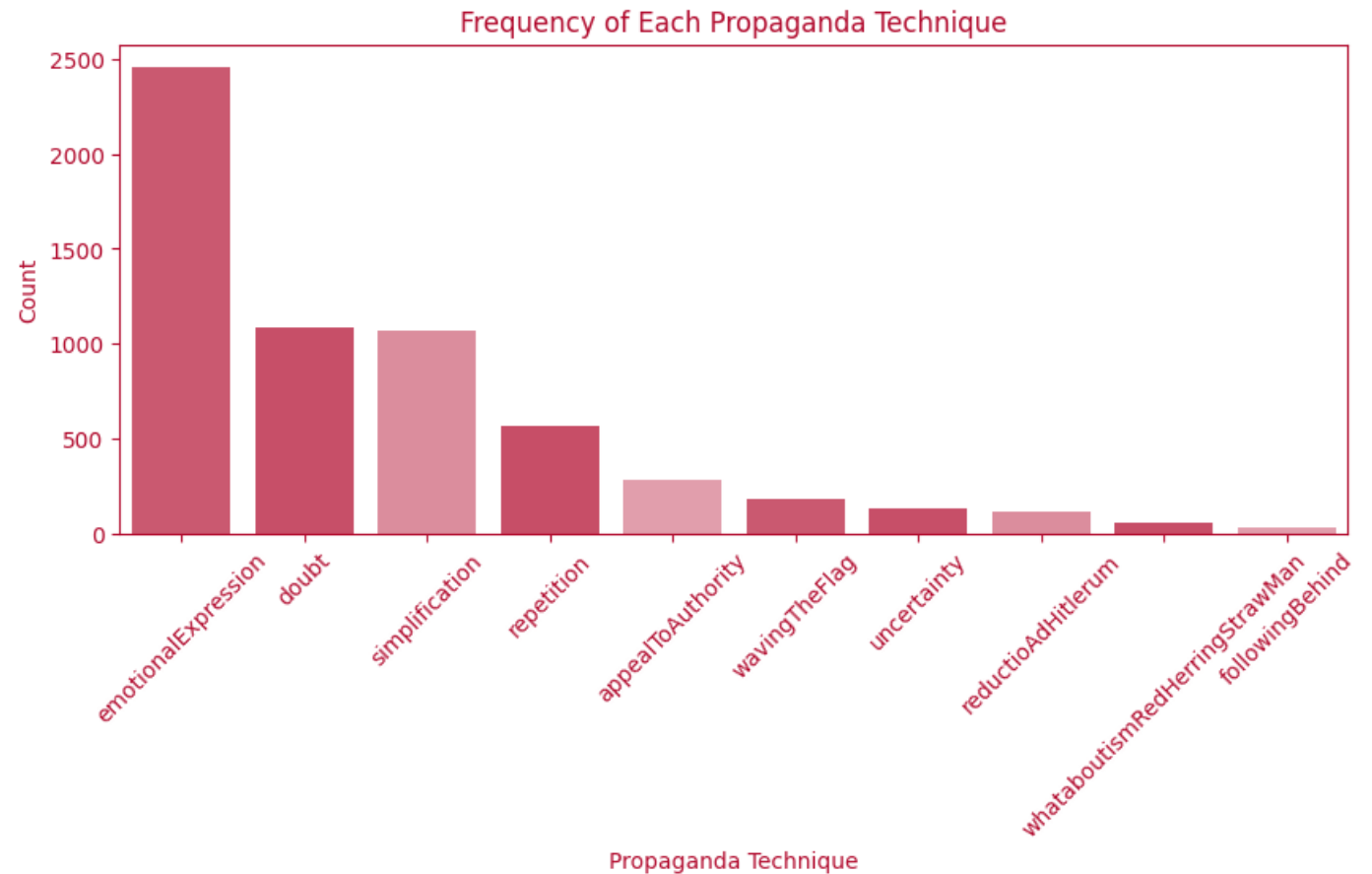
Stollenwerk, F., Öhman, J., Petrelli, D., Wallerö, E., Olsson, F., Bengtsson, C., Horndahl, A., & Gandler, G. Z. (2023). Text Annotation Handbook: A Practical Guide for Machine Learning Projects. *ArXiv*. /abs/2310.11780

Duomenų rinkinys šiuo metu

Vilniaus
universitetas

- Suanotuota tekstų, tik propagandos aptikimui – **1415**.
- Suanuotuota tekstų, propagandos technikų aptikimui – **404**.
- Šiuo metu anotuojami tekstai iš dviejų skirtingų šaltinių.

**Vilnius
universitetas**

Propagandinių straipsnių ir propagandos fragmento aptikimas

Daugiakalbių kalbos modelių rezultatai

Vilniaus
universitetas

Propagandos aptikimas – straipsnio lygmuo

Model	In-domain performance analysis						Cross-domain performance analysis	
	Train		Validation		Test		New-unseen data	
	Acc	F1	Acc	F1	Acc	F1	Acc	F1
XLM-ROBERTA	0.89	0.89	0.87	0.87	0.86	0.85	0.79	0.79
mBERT	0.91	0.91	0.82	0.82	0.82	0.78	0.63	0.62
Mini LM-v2	0.9	0.9	0.8	0.8	0.83	0.81	0.72	0.72
LaBSE	0.9	0.9	0.84	0.84	0.85	0.82	0.79	0.8

Model	In-domain performance analysis		Cross-domain performance analysis	
	Test		New-unseen data	
	Acc	F1	Acc	F1
XLM + MiniLM +LaBSE (Majority Voting)	0.87	0.87	0.78	0.78
XLM + MiniLM +LaBSE (Stacking)	0.86	0.78	0.82	0.81
XLM + MiniLM +LaBSE (avg. prob.)	0.86	0.86	0.81	0.81

Propagandos fragmento aptikimas – sakinio lygmuo

Model	In-domain performance analysis						Cross-domain performance analysis	
	Train		Validation		Test		New-unseen data	
	Acc	F1	Acc	F1	Acc	F1	Acc	F1
XLM-ROBERTA	0.73	0.73	0.64	0.65	0.64	0.63	0.58	0.58

Fragmentų žymėjimas naudojant apmokytą modelį pvz (1)

Vilniaus universitetas

Siekdama greitai įstoti į Europos Sąjungą, Kijevo valdžia nusprendė įteisinti marihuaną ir tos pačios lyties asmenų santuokas. Aukščiausioji Rada per pirmąjį svarstymą patvirtino įstatymo projektą dėl medicininių kanapių. Dokumentą palaikė 268 deputatai iš 341, 45 susilaikė. **Tam pasipriešino tik Julijos Tymošenko „Batktivščina“.** **Anot jos, Zelenskis nori paversti Ukrainą „europietiška Kolumbija“.** „Kiekvienoje srityje bus galima susukti „suktinę“, – perspėja ji. Jos nuogaštavimais dalijasi ir buvęs Rados pirmininkas Dmitrijus Razumkovas. Dokumente kalbama ir ne tik apie marihuanos vartojimą medicinoje. Zelenskio komanda priešinasi: kanapės bus parduodamos tik pagal receptą gydymui, įskaitant potrauminį streso sutrikimą. Sveikatos apsaugos ministerija tvirtina, kad tai priartins sveikatos apsaugos sistemą prie europinių standartų. Be to, jie suskaičiavo, kad jei anksčiau marihuanos prirėkė maždaug dviem milijonams ukrainiečių, tai dabar prirėks mažiausiai dešimčiai milijonų. **Pastabai: Ukrainos ateities instituto duomenimis, 2023 metais šalies gyventojų sumažėjo iki 29 milijonų (ir tai labai optimistinis įvertinimas).** Pats prezidentas yra už marihuaną. „Taip siekiama, kad ukrainiečiams būtų lengviau susidoroti su skausmu, stresu ir traumomis, su kuriomis jie susiduria per karą“, aiškina jis. Pastebėtina, kad 2019-ųjų rinkimuose Zelenskis taip pat palaikė kanapių legalizavimą, tačiau tuomet paaiškino, kad laikas tam dar neatėjo. Visos Ukrainos bažnyčių taryba pareiškė, kad ligonių pumpavimas vaistais negydo, o suteikia klaidingą palengvėjimą ir formuoja priklausomybę. Kitas žingsnis Europos Sąjungos link – tos pačios lyties asmenų santuokų įteisinimas Gegužės pabaigoje Zelenskis paprašė vyriausybės dirbti šiuo klausimu. Kadangi pagal Konstituciją šeima gali sukurti tik vyras ir moteris, nuspręsta įvesti registruotos civilinės partnerystės institutą. Tuo pačiu metu Zelenskis nurodė visuomenės prašymus. Pirmąją peticiją, kurią pasirašė 25 000 žmonių, jis gavo 2022 metų vasarą, tačiau teigė, kad esant nepaprastajai situacijai, Konstitucijos keisti negalima. Antrasis prašymas gautas balandžio pabaigoje. Aukščiausieji Rada pateiktas įstatymo projektas dėl „partnerystės registravimo“, kuris faktiškai prilyginamas šeimai. Tarp autorių – ir „Liaudies tarnos“ deputatai. Nors dokumentas nesurinko pakankamai balsų, bet jam pritarė trys komitetai iš keturiolikos. **Šeimininkai iš Vakarų Kijevui nuolat primena, kad būtina užtikrinti seksualinių mažumų teises.** EŽTT birželį pakartojo kaltinimus dėl tos pačios lyties porų diskriminacijos. Neseniai britų leidinys „The Telegraph“ pranešė, kad Ukrainos ginkluotosiose pajėgose tarnauja apie 50 000 gėjų karių. **Kalbinti asmenys prisipažino, kad dalyvaudami karo veiksmuose tikisi išnaikinti homofobiją kaip „tradicinę rusišką vertybę“.** Tiesa, kaip išsiaiškino žiniasklaida, dauguma kovotojų nežino, kad tarp jų yra homoseksualų. Vienas iš Azovo kovotojų Nikolajus Kuščas, pasidavęs Mariupolyje, o paskui grįžęs į tėvynę mainų būdu, surengė „flash mob“ gėjų paeškas Ukrainos ginkluotosiose pajėgose. Jo nuomone, tokios „ideologijos“ žmonės neturėtų būti kariuomenėje. Akcijoje dalyvavo kelios dešimtys dalinių, rasti tik du netradiciniai kariai. Be to, birželį dešinieji radikalai pagrasino sudeginti kino teatrą, kuriame buvo surengtas pirmasis Ukrainos istorijoje festivalis „Sunny Bunny queer“. Organizatoriai patikino, kad tai šeimyninis renginys, į kurį galima atsivesti ir vyresnius nei dešimties metų vaikus. Tačiau į programą buvo įtrauktas filmas apie tos pačios lyties santykius su nepilnamete.

Siekdama greitai įstoti į Europos Sąjungą, Kijevo valdžia nusprendė įteisinti marihuaną ir tos pačios lyties asmenų santuokas.

Aukščiausioji Rada per pirmąjį svarstymą patvirtino įstatymo projektą dėl medicininių kanapių.

Dokumentą palaikė 268 deputatai iš 341, 45 susilaikė.

Tam pasipriešino tik Julijos Tymošenko „Batktivščina“.

Anot jos, Zelenskis nori paversti Ukrainą „europietiška Kolumbija“.

„Kiekvienoje srityje bus galima susukti „suktinę“, – perspėja ji. Jos nuogaštavimais dalijasi ir buvęs Rados pirmininkas Dmitrijus Razumkovas. Dokumente kalbama ir ne tik apie marihuanos vartojimą medicinoje.

Zelenskio komanda priešinasi: kanapės bus parduodamos tik pagal receptą gydymui, įskaitant potrauminį streso sutrikimą.

Sveikatos apsaugos ministerija tvirtina, kad tai priartins sveikatos apsaugos sistemą prie europinių standartų.

Be to, jie suskaičiavo, kad jei anksčiau marihuanos prirėkė maždaug dviem milijonams ukrainiečių, tai dabar prirėks mažiausiai dešimčiai milijonų.

Pastabai: Ukrainos ateities instituto duomenimis, 2023 metais šalies gyventojų sumažėjo iki 29 milijonų (ir tai labai optimistinis įvertinimas).

Pats prezidentas yra už marihuaną. „Taip siekiama, kad ukrainiečiams būtų lengviau susidoroti su skausmu, stresu ir traumomis, su kuriomis jie susiduria per karą“, aiškina jis. Pastebėtina, kad 2019-ųjų rinkimuose Zelenskis taip pat palaikė kanapių legalizavimą, tačiau tuomet paaiškino, kad laikas tam dar neatėjo.

Visos Ukrainos bažnyčių taryba pareiškė, kad ligonių pumpavimas vaistais negydo, o suteikia klaidingą palengvėjimą ir formuoja priklausomybę.

Kitas žingsnis Europos Sąjungos link – tos pačios lyties asmenų santuokų įteisinimas

Gegužės pabaigoje Zelenskis paprašė vyriausybės dirbti šiuo klausimu. Kadangi pagal Konstituciją šeima gali sukurti tik vyras ir moteris, nuspręsta įvesti registruotos civilinės partnerystės institutą.

Tuo pačiu metu Zelenskis nurodė visuomenės prašymus. Pirmąją peticiją, kurią pasirašė 25 000 žmonių, jis gavo 2022 metų vasarą, tačiau teigė, kad esant nepaprastajai situacijai, Konstitucijos keisti negalima. Antrasis prašymas gautas balandžio pabaigoje.

Aukščiausieji Rada pateiktas įstatymo projektas dėl „partnerystės registravimo“, kuris faktiškai prilyginamas šeimai.

Tarp autorių – ir „Liaudies tarnos“ deputatai.

Nors dokumentas nesurinko pakankamai balsų,

bet jam pritarė trys komitetai iš keturiolikos.

Šeimininkai iš Vakarų Kijevui nuolat primena, kad būtina užtikrinti seksualinių mažumų teises. EŽTT birželį pakartojo kaltinimus dėl tos pačios lyties porų diskriminacijos. **Neseniai britų leidinys „The Telegraph“ pranešė, kad Ukrainos ginkluotosiose pajėgose tarnauja apie 50 000 gėjų**

karių. Kalbinti asmenys prisipažino, kad dalyvaudami karo veiksmuose tikisi išnaikinti homofobiją kaip „tradicinę rusišką vertybę“.

Tiesa, kaip išsiaiškino žiniasklaida, dauguma kovotojų nežino, kad tarp jų yra homoseksualų. Vienas iš Azovo kovotojų Nikolajus Kuščas, pasidavęs Mariupolyje, o paskui grįžęs į tėvynę mainų būdu, surengė „flash mob“ gėjų paeškas Ukrainos ginkluotosiose pajėgose. Jo nuomone, tokios „ideologijos“ žmonės neturėtų būti kariuomenėje. Akcijoje dalyvavo kelios dešimtys dalinių, rasti tik du netradiciniai kariai.

Be to, birželį dešinieji radikalai pagrasino sudeginti kino teatrą, kuriame buvo surengtas pirmasis Ukrainos istorijoje festivalis „Sunny Bunny queer“.

Organizatoriai patikino, kad tai šeimyninis renginys, į kurį galima atsivesti ir vyresnius nei dešimties metų vaikus.

Tačiau į programą buvo įtrauktas filmas apie tos pačios lyties santykius su nepilnamete.

Fragmentų žymėjimas naudojant apmokytą modelį pvz. (2)

Po nesėkmingo Europos bandymo nuversti Baltarusijos prezidentą Aleksandrą Lukašenką, ES jau patiria atsakomuosius „smūgius“ iš Baltarusijos. Iš Baltarusijos į ES šalis negali įvažiuoti daugiau kaip 860 sunkvežimių, praneša Baltarusijos valstybės sienos komitetas. Tradiciškai sunkiausia situacija — pasienyje su Lietuva. 12:00 valandos duomenimis, eilėje laukia daugiau nei 500 sunkvežimių, „Kamennyj Log“ patikros punkte stovi 230 sunkvežimių. Beniakonyse ir Privalkoje šiek tiek mažiau sunkvežimių — atitinkamai 131 ir 115. Palankiausia situacija Kotlovkoje, kur yra tik 30 sunkvežimių. Kelyje iš Baltarusijos į Latviją eilėse yra beveik 80 sunkvežimių, o į Lenkiją — 275 sunkvežimiai. Kaip interviu Sputnik Baltarusija pažymėjo oficialus Baltarusijos valstybės sienos komiteto atstovas Antonas Byčkovskis, „problemiško klausimo nėra“, nes „šie sunkvežimiai nėra įstrigę ir nestovi kamštyje ar spūstyje, o nuolat juda“.

Po nesėkmingo Europos bandymo nuversti Baltarusijos prezidentą Aleksandrą Lukašenką, ES jau patiria atsakomuosius „smūgius“ iš Baltarusijos

Iš Baltarusijos į ES šalis negali įvažiuoti daugiau kaip 860 sunkvežimių, praneša Baltarusijos valstybės sienos komitetas.

Tradiciškai sunkiausia situacija — pasienyje su Lietuva. 12:00 valandos duomenimis, eilėje laukia daugiau nei 500 sunkvežimių.

„Kamennyj Log“ patikros punkte stovi 230 sunkvežimių. Beniakonyse ir Privalkoje šiek tiek mažiau sunkvežimių — atitinkamai 131 ir 115. Palankiausia situacija Kotlovkoje, kur yra tik 30 sunkvežimių.

Kelyje iš Baltarusijos į Latviją eilėse yra beveik 80 sunkvežimių, o į Lenkiją — 275 sunkvežimiai.

Kaip interviu

Sputnik Baltarusija

pažymėjo oficialus Baltarusijos valstybės sienos komiteto atstovas Antonas Byčkovskis, „problemiško klausimo nėra“, nes „šie sunkvežimiai nėra įstrigę ir nestovi kamštyje ar spūstyje, o nuolat juda“.

Fragmentų žymėjimas naudojant apmokytą modelį pvz. (3)

Vilniaus
universitetas

Lietuvos spaudoje labai pasigedau rimtų temų, pavyzdžiui apie savižudybes. Ar žinojote, jog mūsų „gerovės valstybėlė“ yra Europos gėda? Remiantis 2019 metų statistika, esame 7-toje vietoje pasaulyje ir pirma Europoje šalis, pagal savižudybių skaičių? 2022 m. Lietuvai teko 23 savižudybės 100 tūkst. gyventojų, kai Europos vidurkis yra 12. Skaičiai pasidaro dar įspūdingesni (blogąja prame), jei žiūrėtume į vyrų savižudybes. 2019 metų duomenimis, Lietuvoje – 45.40 savižudybių, tenka 100 tūkst. vyrų – tai 6 vieta pasaulyje! Moterų statistika gerokai „kuklesnė“ -9.6 savižudybės 100 tūkst. moterų.

Būtent „gerovės valstybė“ ir yra atsakinga už tokį aukštą savižudybių skaičių. Tai valstybės tarnautojų pasiektas rezultatas. Pažymėtina, jog Lietuvoje yra įsteigtas vyrų krizių centras ir pagalbos linijos... Šios institucijos įsisavina biudžeto pinigus ir paklausia kas antro vyro apie jo norą nusižudyti. Štai jums ir visa „gerovės valstybės“ prevencija. Juk nėra pinigų! Reikia pirkti šarvuočius ir haubicas, nes karas Ukrainoje!

Svarbu suprasti, jog savižudybių priežastys dažniausiai yra nevilties bei bejėgiškumo jausmas. Tad kodėl būtent vyrai? Todėl, kad vyras turi išlaikyti šeimą! O kaip išlaikyti šeimą, jeigu Lietuva yra skurdi šalis? 7.7 proc. Lietuvos gyventojų arba 215 tūkst. lietuvių yra žemiau absoliučios skurdo ribos. Trečdalis Lietuvos emigravo su iš to sekančiomis pasekmėmis (skrybys, vaikai užaugę be tėvų, vienvė ir t.t.)

Pridėkime tai, jog Lietuvoje teisingumo faktiškai nėra! Čia tinka visko dėžutėje „paskolintų pinigų“ pavyzdys. Leiskite paklausti: kiek procentaliai bylų laimima Lietuvos administraciniuose teismuose?

Nieks nebetiki Lietuvos teismų „teisingumu“.

O darbo rinka? Juk visi žinome, jog darbo pasiūlymai neretai gaunami tik per pažintis? „Lietuva švogerių kraštas!“ – yra antieconomikos pavyzdys! Tai turėtų būti ne pasididžiavimo, o pasišlykštėjimą sukianti tezė.

Net neabejoju, jog netrukus bus įvesti vaikų atėmimo ir eutanazijos įstatymai.

Lietuvos spaudoje labai pasigedau rimtų temų, pavyzdžiui apie savižudybes. Ar žinojote, jog mūsų „gerovės valstybėlė“ yra Europos gėda? Remiantis 2019 metų statistika, esame 7-toje vietoje pasaulyje ir pirma Europoje šalis, pagal savižudybių skaičių? 2022 m. Lietuvai teko 23 savižudybės 100 tūkst. gyventojų, kai Europos vidurkis yra 12. Skaičiai pasidaro dar įspūdingesni (blogąja prame), jei žiūrėtume į vyrų savižudybes. 2019 metų duomenimis, Lietuvoje – 45.40 savižudybių, tenka 100 tūkst. vyrų – tai 6 vieta pasaulyje! Moterų statistika gerokai „kuklesnė“ -9.6 savižudybės 100 tūkst. moterų. Būtent „gerovės valstybė“ ir yra atsakinga už tokį aukštą savižudybių skaičių. Tai valstybės tarnautojų pasiektas rezultatas. Pažymėtina, jog Lietuvoje yra įsteigtas vyrų krizių centras ir pagalbos linijos... Šios institucijos įsisavina biudžeto pinigus ir paklausia kas antro vyro apie jo norą nusižudyti. Štai jums ir visa „gerovės valstybės“ prevencija. Juk nėra pinigų! Reikia pirkti šarvuočius ir haubicas, nes karas Ukrainoje!

Svarbu suprasti, jog savižudybių priežastys dažniausiai yra nevilties bei bejėgiškumo jausmas. Tad kodėl būtent vyrai? Todėl, kad vyras turi išlaikyti šeimą! O kaip išlaikyti šeimą, jeigu Lietuva yra skurdi šalis? 7.7 proc. Lietuvos gyventojų arba 215 tūkst. lietuvių yra žemiau absoliučios skurdo ribos. Trečdalis Lietuvos emigravo su iš to sekančiomis pasekmėmis (skrybys, vaikai užaugę be tėvų, vienvė ir t.t.) Pridėkime tai, jog Lietuvoje teisingumo faktiškai nėra! Čia tinka visko dėžutėje „paskolintų pinigų“ pavyzdys. Leiskite paklausti: kiek procentaliai bylų laimima Lietuvos administraciniuose teismuose? Nieks nebetiki Lietuvos teismų „teisingumu“.

O darbo rinka? Juk visi žinome, jog darbo pasiūlymai neretai gaunami tik per pažintis? „Lietuva švogerių kraštas!“ – yra antieconomikos pavyzdys! Tai turėtų būti ne pasididžiavimo, o pasišlykštėjimą sukianti tezė. Net neabejoju, jog netrukus bus įvesti vaikų atėmimo ir eutanazijos įstatymai.

Nepropagandiniai straipsniai, modelio žymėjimas.

Vilniaus
universitetas

Trečiadienį prasideda didžiausias teismo procesas šiuolaikinėje Prancūzijos teisės istorijoje – dėl 2015 metų lapkritį Paryžiuje įvykdytų teroro išpuolių, per kuriuos baruose, restoranuose ir koncertų salėje „Bataclan“ buvo nužudyta 130 žmonių. Trijų džihadistų grupuočių surengtas savižudžio susisprogdinimas ir ginkluotas užpuolimas, už kurį vėliau atsakomybę prisiėmė grupuotė „Islamo valstybė“, buvo kruviniausias pokario Prancūzijoje įvykdytas išpuolis. Paryžiaus centre, Sitė saloje esančiame istoriniame teisingumo teisme, pastatyta speciali patalpa, kurioje vyks teismo procesas. Jame dalyvaus 14 iš 20 kaltinamųjų, tarp jų ir vienintelis gyvas užpuolikas Salahas Abdeslamas. „Kiekvienas žmogus turi savo lūkesčius, tačiau mes žinome, kad tai yra svarbus etapas mūsų tolesniam gyvenimui“, – sakė „Life for Paris“ aukų asociacijos prezidentas Arthuras Denouveaux, išgyvenęs ataką „Bataclan“ koncertų salėje. **Teismas dėl tragiškų džihadistų surengtų žudynių, kurios buvo suplanuotos Sirijoje, bus tokio masto, kuriam niekas naujaisiais laikas negali prilygti.** Jis truks devynis mėnesius, iki 2022 metų gegužės pabaigos. 145 dienos bus skirtos posėdžiams, kuriuose dalyvaus apie 330 teisininkų, 300 aukų ir buvęs prezidentas Francois Hollande'as, kuris duos parodymus lapkritį. Bylą sudaro milijonas puslapių, t. y. 542 tomai, kurie, sudėti vienoje vietoje, užima 53 metrus lentynų. Likęs gyvas ginkluotas teroristas S. Abdeslamas, Belgijoje gimęs prancūzakalbis marokietis, iš skerdynių vietos pabėgo, palikęs savižudžio diržą, kuris, kaip nustatė tyrėjai, turėjo defektų. S. Abdeslamas, kuriam dabar 31 metai, vėliau, po keturių mėnesių slaptystos, buvo sugautas Briuselyje, pasislėpęs pastate netoli savo šeimos namų. Jis griežtai atsisakė bendradarbiauti su Prancūzijos teisėsauga ir tylėjo beveik per visą atskirą 2018 metais Belgijoje vykusį teismo procesą. Jo metu jis tik pareiškė, kad „pasitiki alachu“ ir kad teismas yra šališkas. Dabar esminis klausimas – ar jis kalbės 2022 metų sausio vidury, kai planuojama surengti jo apklausą. Kitas dalykas, atsidursiantis teismo dėmesio centre – klausimas, kaip žudikų būriui pavyko nepastebimai atvykti į Prancūziją, galimai prisidengiant migrantų srautu iš „Islamo valstybės“ kontroliuojamų Sirijos regionų. Tikimasi, kad teisme dalyvaus 14 kaltinamųjų, kuriems gresia įvairūs kaltinimai – nuo logistinės paramos teikimo iki išpuolių planavimo ir ginkluotų užpuolimų. Dar šeši įtariamieji yra teisiami už akių. Manoma, kad penki iš jų žuvo, daugiausia per oro antskrydžius Sirijoje, be kitų, ir broliai džihadistai Fabienas ir Jeaną Michelis Clainai. Įtariamą išpuolio koordinatorių, Belgijos pilietį Abdelhamidą Abaaoudą, nukovė Prancūzijos policija Paryžiaus šiaurės rytuose, praėjus penkioms dienoms po atakų.

Trečiadienį prasideda išankstinis balsavimas savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose. Balsavimas iš anksto vyks visų savivaldybių pastatuose trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 8 iki 20 valandos. Trečiadienį iš anksto balsuos prezidentė Dalia Grybauskaitė, Vilniaus mero postą išlaikyti siekiantis Remigijus Šimašius ir sostinės vadovo posto siekiantis buvęs meras Artūras Zuokas, antrai kadencijai kandidatuojantis Kauno vadovas Visvaldas Matijošaitis, „valstiečių“ lyderis Ramūnas Karbauskis. Trečiadienį prasideda ir balsavimas specialiuose paštuose, tai yra sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos ar globos įstaigose, kariniuose vienetuose, bausmių vykdymo įstaigose, areštinėse, tardymo izoliatoriuose. Čia balsuoti galima iki penktadienio. Nuo ketvirtadienio iki šeštadienio bus galima balsuoti namuose. Šia teise pasinaudoti gali neįgalieji, dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai, taip pat sulaukę 70 metų ir vyresni, jeigu jie dėl sveikatos būklės patys negali atvykti rinkimų dieną į rinkimų apylinkę. Rinkimų dieną sekmadienį balsavimas rinkimų apylinkėse prasidės 7 ir baigsis 20 valandą. Vietos politikai rinkimuose varžosi dėl 1502 mandatų tarybose, iš jų 60 – merų. Dėl sumažėjusio gyventojų skaičiaus šiemet renkama 22 tarybos nariais mažiau nei per praėjusius rinkimus. Dėl savivaldybės tarybos nario mandato varžosi per 13 tūkst. politikų, į merus kandiduoja per 400. Rinkėjų sąrašė yra 2 mln. 458 tūkst. 13 rinkėjų. Naujienų agentūros BNS informaciją skelbti, cituoti ar kitaip atgaminti visuomenės informavimo priemonėse bei tinklalapiuose be raštiško UAB "BNS" sutikimo neleidžiama.

Lietuvos kariuomenės paieškos ir gelbėjimo laivas „Šakiai“ likviduoja teršalų dėmę Baltijos jūroje, pranešė Lietuvos kariuomenė. Karinių jūr pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centras, šeštadienį gavęs informaciją apie pastebėtą teršalų dėmę Baltijos jūroje, atlikti teršalų likvidavimo darbu: išsiuntė Lietuvos karinių jūrų pajėgų paieškos ir gelbėjimo laivą „Šakiai“. Apie 9.10 val. patikrinti informacijos apie pastebėtą teršalų dėmę Baltijos jūroje, iš Nemirsetos buvo pakeltas Karinių oro pajėgų budintis sraigtasparnis AS-365 „Dauphin“. Sraigtasparnio įgulai patvirtinus informaciją api 4 jūrmylės į vakarus nuo Palangos pastebėtą teršalų dėmę, Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro budėtojas 11.10 val. į Baltijos jūros rajoną išsiuntė paieškos ir gelbėjimo laivą „Šakiai“. Naujienų agentūros BNS informaciją skelbti, cituoti ar kitaip atgaminti visuomenės informavimo priemonėse bei tinklalapiuose be raštiško UAB "BNS" sutikimo neleidžiama.

Po to, kai buvo pranešta apie galimą poveikį krešulių susidarymui, britišką „AstraZeneca“ vakciną nuo koronaviruso suspendavo ir Airijos Respublika. Nuo kovo pradžios jos jau atsisakė keliolika Europos valstybių. Lietuva, Jungtinė Karalystė ir Švedija kol kas to daryti neketina. Pasak Airijos vyriausiojo sveikatos eksperto pavaduotojo dr. Ronano Glyno, Airija britiškosios vakcinos atsisakė remdamasi Norvegijos patirtimi: šioje šalyje užfiksuoti jau keturi galimai dėl vakcinos nutikę kraujo krešulių susidarymo atvejai. Pasaulio sveikatos organizacija bei Jungtinės Karalystės vaistų reguliavimo tarnyba MHRA tvirtina, kad tarp kraujo krešulių susidarymo ir vakcinos nėra jokio ryšio, tačiau „AstraZeneca“ preparato jau atsisakė keliolika Europos valstybių, tarp kurių yra Danija, Norvegija, Islandija, Austrija, Rumunija, Bulgarija, Italija, Ispanija ir Vokietija. Kovo 11 d. duomenimis, Europoje užfiksuota trisdešimt kraujo krešulių susidarymo atvejų, galimai susijusių su „AstraZeneca“ vakcina.

Kito pusmečio darbo planas

- Pateikti straipsnį tarptautinei konferencijai arba paruošti straipsnį publikacijai.
- Tęsti duomenų rinkimą.
- Tęsti didelių kalbos modelių taikymo galimybių analizę propagandos aptikimui lietuvių kalbai.
- Tęsti didelių kalbos modelių taikymo galimybių analizę propagandos fragmentų aptikimui.
- Pagal galimybes sudalyvauti papildomose veiklose.

**Vilnius
universitetas**

Klausimai